

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-05007/2016-ERU

V Ostravě dne 5. května 2016

Č. j. 05007-3/2016-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-05007/2016-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **STROJEASTAVBY TVRDOŇ, s.r.o.**, se sídlem Hranice – Hranice VII – Slavič 116, PSČ 753 61, IČO: 258 99 112, ve věci podezření ze spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **STROJEASTAVBY TVRDOŇ, s.r.o.**, se sídlem Hranice – Hranice VII – Slavič 116, PSČ 753 61, IČO: 258 99 112 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl:

- dne 12. října 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Všechnovice u č. p. 223 zemní práce na akci „úprava vodovodní sítě v obci Všechnovice a v části obce Soběchleby, OBEC VŠECHOVICE“, při nichž došlo v důsledku vytahování kamene lžící zemního stroje k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 110 (dále jen „plynárenské zařízení č. 1“),
- dne 3. listopadu 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Všechnovice u č. p. 68 zemní práce na akci „úprava vodovodní sítě v obci Všechnovice a v části obce Soběchleby, OBEC VŠECHOVICE“, při nichž došlo zemním strojem k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50 (dále jen „plynárenské zařízení č. 2“)

a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 40 000 Kč** (slovy: čtyřicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 17016.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 17016.

Odůvodnění

Dne 19. ledna 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenských zařízení 2 kontroly ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Na základě získaných podkladů pak byly dne 21. března 2016 vyhotoveny Protokoly o kontrole č. ██████████, č. j. 00643-15/2016-ERU, a Protokol o kontrole č. ██████████, č. j. 00646-15/2016-ERU. Vůči kontrolním zjištěním uvedeným ve zmíněných protokolech neuplatnil účastník řízení žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolních spisech sp. zn. 00643/2016-ERU, sp. zn. 00646/2016-ERU, které byly převzaty do správního spisu dne 2. května 2016, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se všech jednání popsanych ve výše uvedených protokolech o kontrole dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly vedené pod sp. zn. 00643/2016-ERU bylo zjištěno, že účastník řízení byl zhotovitelem prací prováděných na akci „úprava vodovodní sítě v obci Všechnovice a v části obce Soběchleby, OBEC VŠECHOVICE“ a to na základě Smlouvy o dílo č. 5 018 610/sub, ze dne 29. dubna 2015 uzavřené s objednatelem ČKV Praha s.r.o., IČO: 002 02 037. Účastník řízení převzal staveniště dne 4. května 2015, což vyplývá ze Zázpisu o předání a převzetí staveniště ze stejného dne.

V rámci kontroly vedené pod sp. zn. 00646/2016-ERU byly zjištěny stejné skutečnosti, jak jsou uvedeny předchozím odstavci.

K výše uvedené akci vydal správce plynárenského zařízení dne 3. září 2014 stanovisko zn. ██████████ s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení barvou v terénu a hledačem typu RD 8000 bylo dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení provedeno dne 8. září 2015. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před zahájením zemních prací v obou případech známa.

Dne 12. října 2015 došlo v obci Všechnovice u domu č. p. 223 při realizaci zemních prací k poškození plynárenského zařízení č. 1. Účastník řízení na jednání s kontrolním orgánem dne 16. února 2016 uvedl, že před zahájením výkopových prací bylo provedeno přesné vytyčení plynárenského zařízení v terénu správcem plynárenských sítí. Účastník řízení dále uvedl, že před samotným poškozením plynárenského zařízení bylo toto ručně zaměstnanci účastníka řízení odkopáno, stroj byl použit pouze při odstraňování horní asfaltové vrstvy. V téměř vyčištěném výkopu se nacházel kámen velikosti cca 100 x 50 cm, který nešel z důvodu své váhy, odstranit ručně, a z tohoto důvodu byl použit traktobagr

zn. CASE. Při odstraňování kamene z výkopu došlo ke sklouznutí lžice bagru přímo na plynárenské zařízení, a tím k proražení samotného potrubí.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Důsledkem poškození plynárenského zařízení byl dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP [REDAKCE] ze dne 12. října 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] únik 3 348 m³ plynu do ovzduší za dobu 80 minut. Došlo přitom k přerušení dodávky 105 konečným zákazníkům po dobu 3,5 hodiny. Veškeré náklady spojené s opravou poškozeného zařízení a s únikem plynu uhradil účastník řízení beze zbytku, jak vyplývá z dokladu o úhradě škody ze dne 6. ledna 2016.

Dne 3. listopadu 2015 došlo v obci Všechnovice u domu č. p. 68 při realizaci zemních prací k poškození plynárenského zařízení č. 2. Účastník řízení na jednání s kontrolním orgánem dne 16. února 2016 uvedl, že před zahájením výkopových prací bylo provedeno přesné vytyčení plynárenského zařízení v terénu správcem plynárenských sítí. K samotnému poškození plynárenského zařízení, přesněji vytržení záslepky na plynárenském zařízení, došlo ručním způsobem krumpáčem. Dále účastník řízení uvedl, že záslepka plynárenského zařízení měla délku cca 60 cm a čněla směrem vzhůru z plynárenského zařízení a byla zasypána cca 40 cm zeminy. Samotné plynárenské zařízení bylo uloženo v hloubce cca 100 cm.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Důsledkem poškození plynárenského zařízení byl dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP [REDAKCE] ze dne 3. listopadu 2015 (dále jen „Protokol o narušení“) a Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] únik 115 m³ plynu do ovzduší za dobu 10 minut. Došlo přitom k přerušení dodávky 1 konečnému zákazníkovi po dobu 2 hodin. Z Protokolu o narušení též vyplývá, že práce byly prováděny strojem zn. NEUSON. Z předložené fotodokumentace z místa poškození plynárenského zařízení společností RWE GasNet, s.r.o. vyplývá, že řez na plynárenském zařízení byl veden zespona směrem vzhůru, což neodpovídá použití ručního náradí (krumpáče), jak uvedl účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 16. února 2016. Veškeré náklady spojené s opravou poškozeného zařízení a s únikem plynu uhradil účastník řízení beze zbytku, jak vyplývá z dokladu o úhradě škody ze dne 15. ledna 2016.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaných případech je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daných případech není na základě vyjádření účastníka řízení a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození dvou plynárenských zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom prokázáno z podkladů ve spise, že účastník řízení v obou případech věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení. V rámci příkazního řízení bylo přitom zjištěno, že v případě poškození plynárenského zařízení č. 1 účastník řízení nejprve ručně odkopal plynárenské zařízení, traktobagr zn. CASE byl použit při odstraňování kamene z výkopu. Při tomto odstraňování si však účastník řízení nepočínal s dostatečnou opatrností, plynárenské zařízení č. 1 nijak nezajistil proti poškození a při své činnosti jej lžící bagru poškodil. Ve druhém případě účastník uváděl, že k poškození plynárenského zařízení č. 2 došlo krumpáčem, toto však neodpovídá předložené fotodokumentaci, neboť řez na plynárenském zařízení byl veden zespoda směrem nahoru, což nasvědčuje použití zemního stroje. Účastník řízení tedy v obou případech nepostupoval s maximální opatrností a v souladu s podmínkami správce plynárenského zařízení pro provádění jakýchkoli činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení, přestože věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a jeho bezprostřední blízkosti.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil v obou případech ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Správní orgán má za to, že obě jednání účastníka řízení naplnila rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v obou jeho jednáních lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenských zařízení, v obou pak také k úniku plynu a k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům. Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně a s maximální opatrností s využitím dostupných technických opatření pro zabránění poškození v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá.

Jednání, kdy stejný subjekt spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán, je označováno jako souběh správních deliktů. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty. Jelikož energetický zákon neřeší otázku, jak postihnout delikventa, který se jedním skutkem dopustil více správních deliktů, vycházel správní orgán na základě analogie z ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpcí. Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný.

Správní orgán přitom jako nejzávažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 12. října 2015, kdy při zemních pracích, v důsledku vyndávání kamene lžící bagru došlo k poškození plynárenského zařízení č. 1. Je tomu tak proto, neboť v uvedeném případě došlo k přerušení dodávky plynu největšímu počtu zákazníkům.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení k zájmovému území, v němž zemní práce prováděl, požádal správce plynárenského zařízení o vytyčení plynárenského zařízení v terénu a provedl ruční výkop pro zjištění přesné polohy plynárenského zařízení. Tyto okolnosti je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu snižují. Jako přitěžující okolnost však správní orgán zohlednil to, že účastník řízení si při vyndávání velkého kamene zemním strojem nepočínal dostatečně opatrně, plynárenské zařízení nijak nezajistil proti poškození a lžící bagru poškodil plynárenské zařízení č. 1.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu a přerušení dodávky zákazníkům) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě vyšší a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu rovněž hodnotit jako vyšší (únik plynu 3 348 m³, odpojení 105 konečných zákazníků). Správní orgán jako okolnost snižující závažnost správního deliktu vyhodnotil bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Správní orgán při ukládání pokuty naopak jako výrazně přitěžující okolnost zohlednil, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, které jsou posuzovány v souběhu. Současně správní orgán jako přitěžující okolnost vyhodnotil i skutečnost, že se účastník řízení již v minulosti dopustil porušení energetického zákona, a to konkrétně porušení stejného ustanovení jako v tomto případě, když toto porušení bylo projednáno pod sp. zn. KO-09645/2012-ERU.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu s ohledem na zásadu absorpce ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. stále ještě u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení